I

Смерть у костелі

Хмара, що спустилася на землю, густий туман, якась невагома вата огортає зусібіч, робить зір зайвим. Охоплює безпорадність, млявість, апатія, розгубленість. Мабуть, так сприймає світ ненароджений малюк. Чи це й справді хмара, готова загуснути ще більше, набрякнути й розродитися звуками? Словами? Самим життям, сутність якого може висловити тільки тиша?

Аж ось із хмари, з її глибини долинає мелодія. Це могутній подих орга́ну з дивним відлунням української пісні. Звучання орга́ну ніби розвіює мінливу хмару, її летючі пасма, клубчасту завісу туману. Стає видно чи то церкву, чи радше костел – світлий бароковий храм. Двері його прочинені, й зір, що раптом усвідомлює власні буття та необхідність, летить до високої споруди.

Серед порожнього храму йде вінчання. Перед вівтарем наречені – хлопчик і дівчинка, ще зовсім діти. Малюки серйозно й сумно дивляться на різьблений із кленового дерева іконостас у дев'ять ярусів, який чомусь височіє в католицькому храмі.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Діти стоять загублені у величезній дзвінкопорожній споруді. Ні панотця, ні хору... От тільки хтось поважно співає молитви, додаючи свій голос до ридання орга́ну, а незримі голоси славлять Господа.

Але ось між дітьми проповзає чорний, незвичайного розміру Змій, тіло якого вкрите фіолетовою лускою. Звідки він міг з'явитися тут, у храмі?! Тим часом Змій уже обвиває вівтарний хрест... І що вище Змій підіймається, то дужче шия його напинається, розширюється, мов у кобри, більшає в розмірах. Тільки-но Змій досягає вершини хреста, він, мов дракон, який щойно вийшов із печери, розпружується та розгортає крила.

Незворушні дівчинка й хлопчик щось шепочуть, але слів їхніх не розібрати.

Змій шипить і щось каже дивною мовою: «*Тюхем паєшьто ерюдигашь ззи кетежю угаухю уръо*». Потвора рине вперед, але промінь світла, що йде з вікна з чудовим вітражем, немов не дає Змієві підібратися ближче до дітей. Плазун сичить і відступає назад, продовжуючи шипіти-говорити. Голос Змія стає суворим, голоснішим. А діти беруть одне одного за руки, заплющують очі й щиро моляться.

Нарешті хлопчик голосно каже: «Йди геть, нечистий!». І тут чиясь невидима рука подає дітям обручки, вони обмінюються ними й неквапом ідуть до виходу.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Проте їх наздоганяє ксьондз, який, здається, весь час був у храмі. Сивий і стрункий чоловік неголосно, проте твердо промовляє:

– Ідіть звідси, ідіть! Як то ви в храмі Божому самі?! Без благословення?! Без мене?! Ідіть і не повертайтеся!

Діти поспіхом виходять із костелу на величезний зелений луг, за яким далеко, майже на обрії, видно панський будинок із колонами. А малюків переслідує голос орга́ну, немов увібравши в себе грізні інтонації панотця.

***

Владислав Городецький прокинувся і якийсь час не міг збагнути, де він. Чи вдома, ще дитиною, у старому родинному маєтку? Знову малюк на першому причасті в костелі? А чий то будинок біліє на пагорбі? Батьківський? Де Владислав перебуває зараз, сієї миті?

Та ж, звичайно, він у Києві, вдома, серед теплого літа, і в нього сьогодні багато невідкладних справ. Отже, знову сон. Насправді Лєшек Дезидерій Владислав уже стомився від усього. Скажімо, від нескінченних мандрівок у різних снах, часом дивних і навіть страшних. Небезпека – уявна чи реальна, невидима для інших, навіть близьких людей – наблизилася до нього впритул, Городецький гостро відчував це. І навряд чи хтось міг би йому допомогти.

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Городецький сів у ліжку, витер піт із лоба, глибоко видихнув. Він глянув ліворуч і побачив, що його дружина Корнелія Жозефіна не спить, а тривожно дивиться на нього. Чи кохає він її, цю худорляву жінку років тридцяти, не красуню, але дуже привабливу, з великими очима, благородним обличчям і різьбленим профілем? Звісно, кохає. Звісно, звісно...

– Любий, що з тобою? Усе гаразд?

– Просто страшний сон, не переймайся, – зітхнув Городецький.

– Лєшеку, я накажу служниці зробити каву, а ти полежи трохи.

Корнелія встала й пішла зі спальні.

Городецький знову відкинувся горілиць на важкому різьбленому ліжку. Він безтямно дивився на високу стелю кімнати з двома видовженими вікнами. Спальня світла, але з темними меблями: за ліжком на стіні – католицький хрест; скриня під стіною, у кутку – невеликий туалетний столик Корнелії із дзеркалом та шухлядками.

Городецький примусив себе звестися. Босоніж, у нічній сорочці підійшов до вікна й відсунув тяжку штору. Потім відчинив вікно. Вранішнє світло гожого серпневого дня залило кімнату.

Городецький дивився на знайомі пагорби, на Софію Київську, Михайлівський монастир.

Корнелія тихо підійшла до чоловіка й поставила на столик, що примостився разом із двома

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

стільчиками на балконі, тацю з двома філіжанками кави. Вона сіла й запалила цигарку.

– Чи не зарано для куріння?

– Милий, ти ж знаєш, що це допомагає мені долати бажання їсти без упину із самого ранку. Я ж не можу стати такою гладкою, як наша куховарка. Одна цигарка не завадить.

– Одна цигарка, може, і не завадить, але однією ти ж не обмежишся.

– Облиш свої нескінченні повчання, – трохи роздратовано кинула Корнелія.

Трохи згодом Владислав Городецький вийшов зі свого дому. Перед парадним входом до його сірого химерного будинку на Банківській, 10 уже стояв напоготові автомобіль-ландо архітектора. На Городецького чекав немолодий чоловік із пишними вусами – шофер та автомеханік в одній особі.

– Пане Городецький, я все полагодив із минулого разу, додав мастила й бензину. Працюватиме як годинник!

– Швейцарський годинник, сподіваюся?

Городецький примусив себе силувано пожартувати й усміхнутися. Він легко сів до автомобіля й рушив порожньою вулицею.

***

Незабаром автомобіль пана Владислава підкотився до місця нової будови в місті – садибної ділянки на Великій Васильківській. Тут поволі,

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

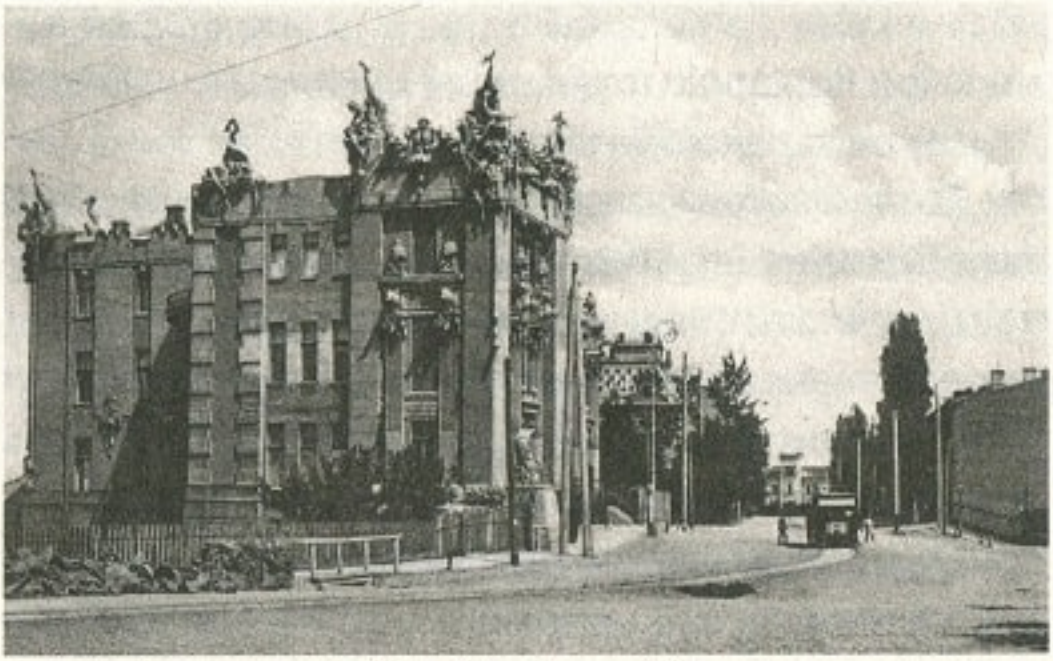

Вул. Банківська, 10

неспішно зростав новий костел, дозвіл на будівництво якого майже вісім років тому надала київська міська управа на прохання римо-католицької громади міста. Зводили його, можливо, не так швидко, як хотілося, але невпинно, аршин за аршином.

Шофер – а це був власник – вийшов із авто. Нове шкіряне шоферське вбрання дуже пасувало панові Владиславу. Він прискіпливо оглядав майбутній костел у густих риштуваннях.

Неподалік основи храму, напівприхованому серед риштувань, стояв череватий поліцейський, городовий, поруч із ним – Григорій, стрункий молодий чоловік із темним волоссям. Він щось ретельно записував до свого нотатника.

– Аж ось і сам пан Городецький завітав, – підкрутив вуса городовий. – Тепер не мене про нього

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

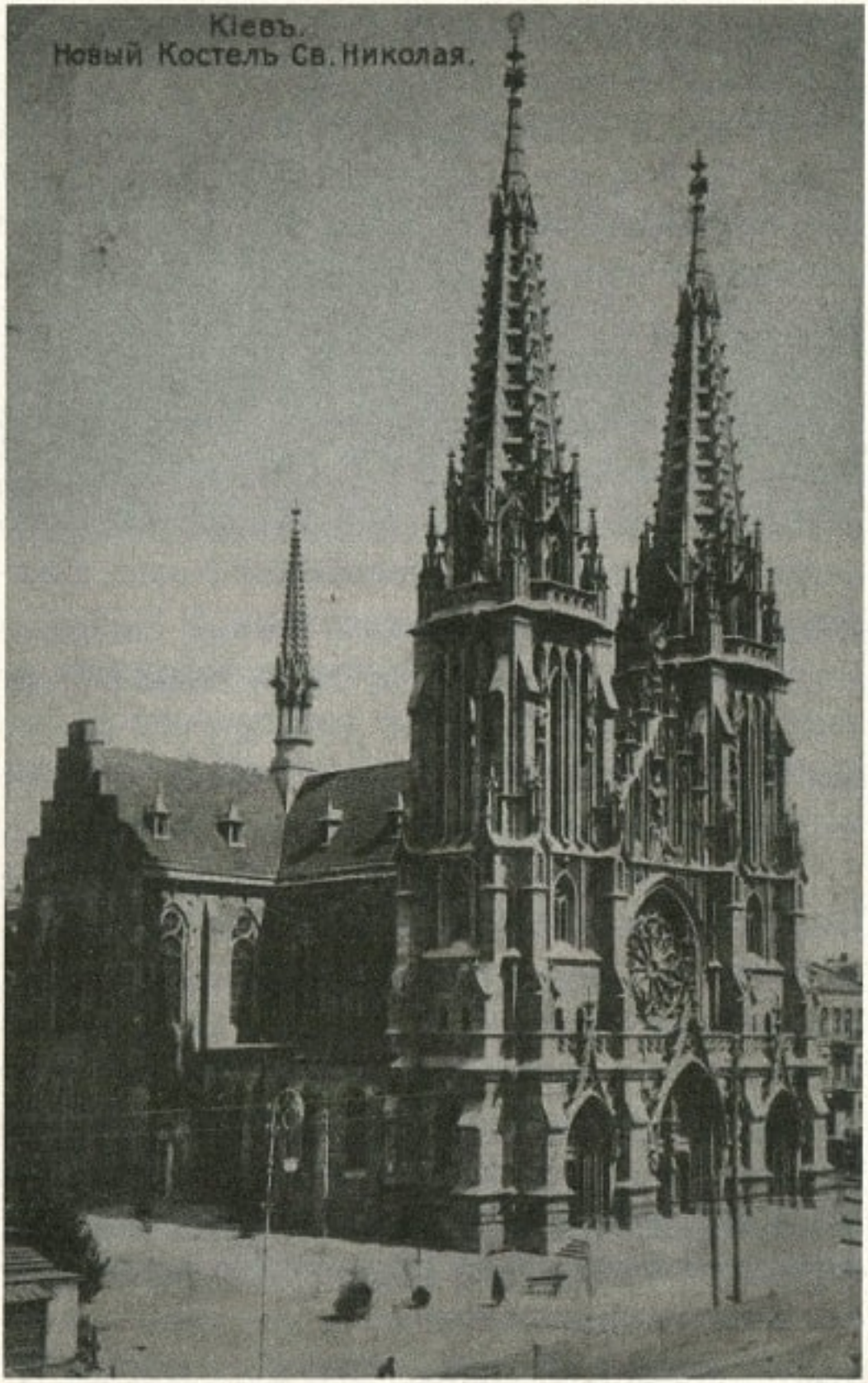

Миколаївський костел

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>